

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 2295/26, 148 01 PRAHA 414

Č.j. MV-78328-3/PO-OK-2013

Praha 19. července 2013

Počet listů: 5

Vážená paní
RNDr. Májka Lovečková
Prokopa Velikého 12
628 00 Brno
e-mail: loveckova@gmail.com

Vyrozumění o vyřízení podnětu

K Vašemu dopisu ze dne 20. června 2013.

Vážená paní doktorko,

Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“) obdrželo 20. června 2013 Váš dopis, datovaný téhož dne, označený z Vaší strany v jeho textu jako „stížnost“, jehož předmětem je vyličení Vašich námitek na způsob provádění výcviku hasičů u MV-GŘ HZS ČR - Školního a výcvikového zařízení HZS ČR, středisko Brno, sídlem Trnkova 85, 628 00 Brno - Líšeň (dále jen „ŠVZ“).

Dopis ze dne 20. června 2013 byl na MV-GŘ HZS ČR zaevidován pod č.j. MV-78328-1/PO-OK-2013 s tím, že vzhledem k jeho skutečnému obsahu a bez ohledu na jeho případné formální pojmenování, byl vyhodnocen jako podnět občana učiněný vůči veřejné instituci za účelem odstranění případných nedostatků ve vnitřní činnosti daného zařízení, respektive k posouzení možností zlepšení jeho provozu interního charakteru (dále jen jako „podnět“).

MV-GŘ HZS ČR jen pro upřesnění doplňuje, že „podnět“ jste zaslala dne 20. června 2013 prostřednictvím e-mailu na elektronickou adresu generálního ředitele HZS ČR plk. Ing. Drahošlava Ryby.

Věcnou náplní „podnětu“ jsou Vaše výtky vůči způsobu provádění výcviku hasičů u ŠVZ, když namítáte, že z prostor areálu ŠVZ proniká do bezprostředního okolí bytové zástavby nepříjemný, ba přímo obtěžující dým. Jako konkrétní data, kdy mělo k těmto událostem dojít, uvádíte dny 19. a 20. června 2013.

K věci blíže popisujete, že jste v rámci Vašeho pátrání po původci onoho kouře dne 20. června 2013 zjistila, že kouř vychází právě z areálu ŠVZ. Zde se Vás ujal zástupce ředitele ŠVZ a vedoucí střediska Brno - plk. Ing. Radovan Kočí - který Vám situaci, jak sama uvádíte, podrobně vysvětlil s tím, že v průběhu Vašeho rozhovoru byla příčina dýmu odstraněna.

V rámci „podnětu“ dále sdělujete, že plně chápete skutečnost, kdy plánované cvičení musí ŠVZ dodržovat, přičemž ale současně jste toho názoru, že by ŠVZ mělo také respektovat momentální klimatické podmínky a situaci jim přizpůsobit. V této souvislosti poukazujete na okolnost, že ŠVZ se nachází v bezprostřední blízkosti rodinné zástavby, kde bydlí hodně starších lidí a i mladé rodiny s malými dětmi. Máte za to, že pro tyto osoby byla „inhalace

něčeho“ nepříjemná, ba možná přímo škodlivá. Domníváte se, že se - dle Vašeho vyjádření - singulární akce v práci HZS ČR dají předpokládat a předvídat, jakož i do budoucna nějakým vhodným způsobem vyřešit - přinejmenším např. varovat obyvatele.

MV-GŘ HZS ČR se pečlivě seznámilo s informacemi uvedenými v „podnětu“ s tím, že za účelem zaujetí patřičného stanoviska k celé věci si vyžádalo i vyjádření od ŠVZ.

Na základě posouzení všech relevantních aspektů dané záležitosti Vám MV-GŘ HZS ČR sděluje následující skutečnosti:

MV-GŘ HZS ČR předně k vysvětlení organizačního postavení ŠVZ v rámci struktury HZS ČR uvádí, že MV-GŘ HZS ČR zřizuje - v souladu s ustanovením § 2 odst. 8 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn - vzdělávací, technická a účelová zařízení, která jsou jeho součástí a společně tvoří jednu a tu samou organizační složku státu. ŠVZ představuje právě jedno z takových zařízení MV-GŘ HZS ČR. Jeho posláním je především zajišťovat výcvik a vzdělávání cílových skupin osob v oblasti požární ochrany, ale i integrovaného záchranného systému ČR.

K tomu MV-GŘ HZS ČR jen pro objasnění uvádí, že pod pojmem integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) je třeba chápat koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací - viz § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o IZS“). Hlavním koordinátorem IZS v ČR je HZS ČR. Dle § 3 tohoto právního předpisu se IZS použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami IZS; složkami IZS jsou především HZS ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba jakožto jeho tzv. základní složky (§ 4 odst. 1 zákona o IZS) a dále tzv. ostatní složky - vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (§ 4 odst. 2 zákona o IZS).

ŠVZ dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších změn, povinně prochází všichni příslušníci HZS ČR a zaměstnanci HZS podniků v rámci kurzů k získání a prodloužení jejich odborné způsobilosti. Rovněž ŠVZ spolupracuje především při výcvicích Policie ČR, Zdravotnické záchranné služby a dalších složek IZS a provádí i mezinárodní výcviky v rámci konceptu bezpečného hašení.

ŠVZ je na místě charakterizovat jako moderní školící a výcvikové zařízení s odpovídajícím materiálním a technickým vybavením, jakož i personálním obsazením erudovanými odborníky. Pro potřeby HZS ČR a IZS poskytuje plně profesionální vzdělávání a výcvik zcela srovnatelný s mezinárodními standardy.

Ve vztahu k HZS ČR je třeba si dále uvědomit, že do jeho působnosti nepatří jen ochrana života a zdraví osob, jakož i majetkových hodnot před požáry, ale i poskytování účinné pomoci při celé řadě velmi různorodých mimořádných událostí - např. povodně, zátopy, sesuvy půdy, větrné bouře a jiné živelní pohromy, vyprošťování osob i zvířat - a to nejen při dopravních nehodách, únik nebezpečných látek, průmyslové havárie atd.

O poslání HZS ČR a o činnosti ŠVZ Vás ostatně již podrobně informoval plk. Ing. Radovan Kočí, proto MV-GŘ HZS ČR v tomto vyrozumění shrnuje jen nejpodstatnější fakta.

Jak bylo u ŠVZ zjištěno, tak dne 20. června 2013 probíhala ve ŠVZ výuka a výcvik

příslušníků HZS ČR v sedmi souběžně organizovaných kurzech.

V čase od 8:00 hod. do 11:30 hod. absolvovalo jedno ze tří družstev kurzu „Taktické řízení Z“ praktický výcvik se zaměřením na rozhodovací proces velitele zásahu při požáru v uzavřených podmínkách. Tento výcvik probíhal v souladu se schváleným rozvrhem výuky a s platnými učebními osnovami.

Za účelem náležitého proškolení účastníků kurzu jsou výcviky tohoto typu prováděny ve výcvikových zařízeních simulujících reálné podmínky požáru. Tento způsob výcviku je odůvodněn potřebou, aby si dotyčné osoby osvojili všechny poznatky a dovednosti, které budou moci v praxi účinně využít při skutečném požáru tak, aby byly plně kompetentní k profesionální záchraně života a zdraví osob a taktéž k ochraně majetku. Současně je třeba účastníky kurzu patřičně proškolit v tom směru, aby byli schopni eliminovat riziko újmy na vlastním zdraví, respektive aby ochránili i svůj život. Nelze opomenout kruciólní okolnost, že hasiči v rámci svých zásahů mnohdy nasazují vlastní život a vystavují riziku své zdraví vedeni motivem, aby zachránili životy a zdraví ostatních osob.

Předmětné treňažery jsou založeny na bázi spalování tuhých paliv - jde výhradně o neznečištěné dřevo (tj. čisté dřevěné europalety) - nebo na bázi spalování kapalné fáze propanu. Volba typu treňažeru je prováděna v souladu se stanoveným výcvikovým cílem a také s ohledem na povětrnostní podmínky.

ŠVZ si je velmi dobře vědomo těsné blízkosti bytové zástavby s jeho výcvikovým areálem, pročez tyto typy výcviků provádí při příznivých povětrnostních podmínkách - neboli pokud vítr nesměřuje do Brna-Líšně.

Praktický výcvik dne 20. června 2013 v tzv. „Flashover kontejneru“ byl zahájen dopoledne za příznivých povětrnostních podmínek, nicméně v jeho průběhu se změnil směr větru a kouř vzniklý spalováním dřevěných palet se dostal do areálu ŠVZ a i do bytové zástavby.

Na tuto skutečnost (obtěžující dým) jste upozornila osobně dne 20. června 2013 plk. Ing. Radovana Kočího.

Plk. Ing. Kočí se Vám, dle svého vyjádření, jménem vedení ŠVZ omluvil za způsobené potíže a ujistil Vás, že záměrem ŠVZ je skloubit profesionální výcvik hasičů s právem všech občanů (sousedů) ŠVZ na klidné bydlení.

MV-GŘ HZS ČR k věci uvádí, že z podkladů poskytnutých od ŠVZ - viz níže - vyplývá, že na základě měření škodlivin vznikajících při výcvicích v treňažerech simulujících reálné podmínky požáru, plyne závěr, že kouř ve vzdálenosti více než 20 metrů od treňažeru není škodlivý. K tomu dlužno současně dodat, že jeho nepříjemný a obtěžující zápach i ve vzdálenosti více než 100 metrů (při nepříznivých klimatických a povětrnostních podmínkách i více jak 200 metrů) od zdroje hoření, je ovšem nezpochybnitelný.

Hygienické limity chemických látek a jejich nejvyšší přípustné koncentrace (NPK-P) a přípustné expoziční limity (PEL) pro pracovní prostředí stanoví zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších změn.

Porovnání hygienických limitů chemických látek a jejich nejvyšších přípustných koncentrací (NPK-P) a přípustných expozičních limitů (PEL) s hodnotami naměřenými při výcvicích v zařízeních simulujících reálné podmínky požáru:

	líimity		hodnoty naměřené při výcvicích		
	NPK	PEL	hranice bezpečnostního prostoru - 5 m	vzdálenost 10 m	areál více jak 15 m
CO (oxid uhelnatý)	130,95 ppm	26,19 ppm	5 - 30 ppm*	2 - 10 ppm*	0 - 2 ppm*
SO ₂ (oxid siřičitý)	5 ppm	1,5 ppm	0 ppm	0 ppm	0 ppm
HCN (kvanovodík)	10 ppm	3 ppm	0 ppm	0 ppm	0 ppm
NH ₃ (amoniak)	36 ppm	14 ppm	0 ppm	0 ppm	0 ppm
Imisní limity pro životní prostředí - ovzduší					
CO (oxid uhelnatý)	8,73 ppm				

Pozn.: * hodnoty jsou ovlivněné povětrnostními podmínkami

MV-GŘ HZS ČR se na celou věc dívá tak, že v inkriminované době - ačkoliv výcvik jako takový byl zahájen za příznivých povětrnostních podmínek - v důsledku změny směru větru začal kouř vzniklý spalováním dřevěných palet pronikat do areálu ŠVZ a bohužel i do přilehlé zástavby s rodinnými domy a byty, což samozřejmě vůbec není stav, který by snad MV-GŘ HZS ČR jako optimální a žádoucí chtělo hájit. MV-GŘ HZS ČR rozumí výtkám ze strany obyvatel Brna-Líšeň, které taková situace rozhněvala.

MV-GŘ HZS ČR má rovněž (jako ŠVZ) za to, že v rámci činnosti ŠVZ je třeba vzájemně sladit potřebu zajištění profesionálního výcviku účastníků kurzu s legitimním požadavkem obyvatel okolí přilehlého ke ŠVZ na bydlení bez obtěžování kouřem a pachem nad míru přiměřenou poměrům. Jde zde vlastně o problematiku sui generis v rámci tzv. „sousedských imisí“ (viz ustanovení § 127 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů), neboť poukazovaná činnost ŠVZ má charakter jeho ryze vnitřního chodu - není výkonem veřejné moci vně veřejnoprávní instituce ani poskytováním veřejné služby ve vztahu k občanům (obyvatelům). K výcvikům u ŠVZ dále MV-GŘ HZS ČR uvádí, že mnohdy tyto činnosti nelze charakterizovat jako singulární akce, neboť jejich obsazenost účastníky kurzů je poměrně vysoká, kdy dotyčné osoby bývají rozděleni do více skupin s tím, že ŠVZ musí skloubit jejich program výcviku a rovněž musí dodržet stanovenou délku toho kterého kurzu. Účastníci kurzů totiž, až na výjimky, nejsou příslušníky (zaměstnanci) ŠVZ, ale jiných útvarů a doba jejich povolání k ŠVZ je stanovena příslušnými směrnici.

To však v žádném případě neznamená, že by MV-GŘ HZS ČR výše obsazeními konstatacemi mělo za cíl situaci zbagatelizovat a nesnažilo by se o její konstruktivní řešení.

Zájmem MV-GŘ HZS ČR není případné problematické stavy „jaksi zametat pod koberec“. Naopak je jeho přístupem naslouchat názorům laické veřejnosti a v maximální možné míře vycházet vstříc oprávněným zájmům dotčených osob. Cílem MV-GŘ HZS ČR je pochopitelně udržet velmi vysoký kredit HZS ČR, kterému se dlouhodobě těší u široké veřejnosti.

I z těchto důvodů Vám za uplatnění „podnětu“ děkuji, neboť akty tohoto druhu poskytují v mnoha případech cenný podklad k sebereflexi ve vztahu k činnostem HZS ČR a dávají zpětnou vazbu veřejnosti vůči jeho aktivitám - byť se v tomto případě jedná o vnitřní chod jednoho ze zařízení MV-GŘ HZS ČR.

MV-GŘ HZS ČR o dané záležitosti jednalo se ŠVZ, jmenovitě s plk. Ing. Kočím, jakožto s vedoucím střediska Brno.

Ze strany ŠVZ bude realizován následující postup:

- v 33. kalendářním týdnu roku 2013 (od 12. srpna) proběhne jednání mezi ŠVZ a Úřadem městské části Brno-Líšeň (Odborem územního rozvoje a výstavby - Mgr. Davidem Staňkem mající na starosti problematiku životního prostředí) s cílem najít možnosti informování obyvatelstva o výcvicích plánovaných ŠVZ,

- budou hledány možnosti případného budoucího přemístění inkriminovaných trenážerů z bezprostřední blízkosti bytové zástavby. Toto řešení je pochopitelně závislé na možnosti získání nových vhodných pozemků za (finančních) podmínek, které jsou v silách MV-GŘ HZS ČR,
- při výcvicích bude směr větru nadále ověřován pomocí větrného rukávu a bude sledována předpověď počasí (v případě nepříznivého směru větru či inverze bude výcvik prováděn tak, aby bylo minimalizováno ovlivnění okolí pachovými látkami).

Mimochodem pokud je to ve Vašich časových možnostech, tak Vám prohlídku ŠVZ mohu vřele doporučit. Plk. Ing. Kočí by se Vás jistě velmi rád osobně ujal.

Ještě jednou Vám tímto, vážená paní doktorko, děkuji za uplatnění „podnětu“.

S pozdravem a přáním krásného zbytku léta

plk. Ing. Drahošlav Ryba
generální ředitel HZS ČR

Vyřizuje: pplk. JUDr. Jan Mašek
tel. č.: 950 819 796
e-mail: jan.masek@grh.izscr.cz